

Provinciaal Verkeer en Vervoerplan+ Noord-Brabant

**Advies over de reikwijdte en het detailniveau van de
Strategische Milieubeoordeling (SMB)**

2 februari 2006 / rapportnummer 1687-39

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van de
Strategische Milieubeoordeling (SMB) Provinciaal
Verkeer en Vervoerplan⁺ Noord-Brabant

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van de Strategische Milieubeoordeling
(SMB) over Provinciaal Verkeer en Vervoerplan⁺ Noord-Brabant,

uitgebracht aan college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant door de Commissie
voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep SMB
Provinciaal Verkeer en Vervoerplan⁺ Noord-Brabant,

de secretaris

N.v. Buren

dr. N.W.M. van Buren

de voorzitter

dr.ir. G. Blom

Utrecht, 2 februari 2006

commissie voor de milieueffectrapportage

College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's HERTOGENBOSCH

uw kenmerk
1156031

uw brief
5 januari 2006

ons kenmerk
1687-39/vB/lp

onderwerp
Advies over de concept Notitie Reikwijdte
en Detailniveau voor de SMB bij het
Provinciaal Verkeer en Vervoerplan
Noord-Brabant (PVVP+)

doorkiesnummer
(030) 234 76 51

Utrecht,
2 februari 2006

Geacht College,

Met bovengenoemde brief¹ stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid om een advies uit te brengen over de inhoud van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de strategische milieubeoordeling (SMB) bij het Provinciaal Verkeer en Vervoerplan Noord-Brabant 2005-2020 (PVVP+).

Met deze brief bied ik u het advies van de Commissie aan.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.². De werkgroep treedt op namens de Commissie en wordt in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Meerwaarde SMB

Doelstelling van het provinciaal verkeers- en vervoersbeleid luidt³: *"Het zodanig inrichten en beheren van het verkeers- en vervoerssysteem dat het een optimale bijdrage levert aan het economisch, het sociaal en het ecologisch kapitaal in Noord-Brabant"*, waarmee het streven naar duurzame mobiliteit wordt beoogd. In het PVVP+ zullen de hoofdlijnen van dit beleid worden uitgezet.

Het milieurapport voor het PVVP+ zal de effecten weergeven van het voorgestelde beleid. De alternatieven die zijn aangegeven in de concept Reikwijdtenotitie zijn voortgekomen uit de consultatieronde⁴. De gebiedsprofielen zijn gebaseerd op het Streekplan Noord-Brabant 2002 *"Brabant in Balans"*. Deze profielen zijn als uitgangspunt genomen voor de alternatievenuitwerking. De Commissie onderschrijft dit. Op basis van deze gebieds-

¹ Zie bijlage 1.

² De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 2.

³ Zie blz. 11 van de Reikwijdtenotitie.

⁴ Zie Consultatienota Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan+, Kiezen en uitvoeren, aanzet voor een Dynamische Beleidsagenda 2005-2010, januari 2005, Provincie Noord-Brabant.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

profielen zijn de diagrammen uitgewerkt, waarin de verschillende vervoerswijzen tegen elkaar zijn afgezet. Uit deze vervoerswijzediagrammen zijn de regionale netwerkvisies ontstaan. Deze netwerkvisies zijn opgesteld vanuit de gedachte van een betrouwbare en acceptabele reistijd 'van deur tot deur' voor het autoverkeer. Het gaat hierbij om bestaande wegen. Uit de netwerkvisies en de alternatieven volgt een beeld van de knelpunten voor de (auto)mobiliteit.

De Commissie denkt dat de meerwaarde van de SMB kan worden vergroot door na te gaan welke strategische keuzen van belang zijn bij de vaststelling van het PVVP⁺. Hierbij denkt zij aan de volgende keuzen:

1. In hoeverre kunnen de alternatieven bestaande of mogelijke toekomstige knelpunten aanzien van luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid en mogelijk natuur oplossen of verminderen?
2. In welke mate kan het bestaande wegennet de voorzienbare mobiliteitsgroei aan? Tevens dient bij een ontkennend antwoord inzicht te worden gegeven in mogelijke alternatieve strategieën (zoals inzet mobiliteitsbeperkende maatregelen, aanleg van nieuwe wegen).

Toelichting

Doelstelling van het milieurapport is het weergeven van de milieugevolgen van dit nieuwe PVVP⁺. Het PVVP⁺ komt uit op een moment waarop, naast de bekende thema's geluid en natuur (en landschap), de gezondheidsgevolgen van mobiliteit door met name luchtverontreiniging (fijn stof) duidelijk worden. Dit maakt dat een Strategische Milieubeoordeling een cruciale rol kan spelen bij het uitzetten van nieuwe beleidslijnen om een bijdrage te leveren aan het beperken en/of oplossen van deze problematiek. Hierbij adviseert de Commissie om niet alleen naar de wettelijke verplichting van toetsing aan de normen te kijken. Zij adviseert om tevens na te gaan wat in totaliteit de bijdrage van de beleidskeuzes kan zijn op bovengenoemde thema's. De Commissie adviseert de SMB een antwoord te laten geven op de vraag hoe in Noord-Brabant omgegaan zal worden met een op dit moment al op vele plaatsen overbelaste situatie ten aanzien van milieuaspecten. Nagegaan moet worden welke speelruimte binnen het PVVP⁺ aanwezig is om de knelpunten aan te pakken.

De Commissie adviseert in het milieurapport de huidige situatie en de autonome ontwikkeling aan te geven waarbij duidelijk wordt welke knelpunten er aanwezig zijn voor aspecten als luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid en evt. natuur. Vanuit deze knelpuntenanalyse kunnen de voorgestelde alternatieven in de Reikwijdtenotitie nader worden gespecificeerd. Hiermee kan duidelijk worden of de voorgestelde alternatieven (inclusief het streefbeeld⁵) een oplossing kunnen bieden voor bepaalde knelpunten of dat aanvullende maatregelen nodig zijn.

Effecten

De Reikwijdtenotitie geeft op blz. 22 het beoordelingskader weer. Op dit strategisch niveau en met de voorgestelde keuzen is de Commissie van mening dat met name de aspecten verkeer, lucht, geluid, veiligheid en mogelijk natuur van belang zijn. De overige

⁵ De Commissie beschouwt het voorgestelde beleid in de concept Reikwijdtenotitie als het streefbeeld.

aspecten zullen naar haar mening minder relevant zijn. Bij nieuwe wegen zal de SMB aan moeten geven of wettelijke milieunormen (op het gebied van luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid) uitvoering niet in de weg staan of leiden tot extreem hoge kosten vanwege mitigerende maatregelen. In die zin zal enig rekenwerk nodig zijn om toetsing aan de normen te onderbouwen⁶. Aangezien voor de regionale netwerkvisies modelmatige berekeningen worden uitgevoerd zal relatief gemakkelijk inzicht kunnen worden gegeven in de effecten van geluid en lucht.

Voor de aspecten luchtkwaliteit en natuur wil de Commissie nog de volgende aandachtspunten meegeven.

Luchtkwaliteit

Geef voor luchtkwaliteit, waarbij in de huidige situatie met name fijn stof (PM₁₀) de daaraan gestelde grenswaarden overschrijdt, aan in hoeverre het PVVP⁺ bijdraagt, invulling of sturing geeft aan regionale en lokale Plannen van Aanpak, waarin maatregelen omschreven zijn om, op termijn, wel te voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen.

Om de luchtverontreiniging in Europa te bestrijden heeft de Europese Commissie de Thematische Strategie voor Luchtverontreiniging (TSL)⁷ opgesteld. Daarin is onder andere voorgesteld de grenswaarde voor fijn stof, naast PM₁₀, mede te gaan baseren op PM_{2,5}. Ten opzichte van PM₁₀ heeft PM_{2,5} een veel directere relatie met optredende gezondheidseffecten. De Commissie adviseert om deze reden kwalitatief aan te geven of, en zo ja in welke mate het PVVP⁺ kan bijdragen aan het verminderen van de PM_{2,5}-concentraties.

Geef tevens aan of het PVVP⁺ kan bijdragen aan vermindering van de CO₂ emissie.

Natuur

Er worden in het kader van het PVVP⁺ –naar het zich voorlopig laat aanzien– geen nieuwe wegen door het landelijk gebied voorgesteld. Hierdoor lijken de gevolgen voor de aanwezige natuurgebieden en in het bijzonder de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (VHR) van bescheiden omvang. Hooguit kunnen nieuwe doorsnijdingen worden verwacht door aanpassing van het fietsnetwerk en extra verstoring door verhoogde intensiteiten op bestaande wegen. Er dient te worden uitgesloten dat gaandeweg het opstellen van het PVVP⁺ toch sprake blijkt te zijn van alternatieven met significante gevolgen. Er dient daarbij niet alleen rekening gehouden wordt met de directe gevolgen van de afzonderlijke ingrepen, maar moet ook met cumulatie (inclusief synergie).

⁶ Hierbij kan gedacht worden aan de Standaard Reken Methode 1 voor geluid en het screeningsmodel CAR II voor lucht.

⁷ De Europese Commissie (EC) is op 21 september akkoord gegaan met het voorstel voor een Thematische Strategie Luchtkwaliteit (TSL). Het TSL dient als basis voor een nieuwe EU-richtlijn luchtkwaliteit. In de TSL heeft de EC aangegeven dat in 2020 voortijdig overlijden als gevolg van luchtvervuiling met 40% ten opzichte van 2000 moet zijn teruggebracht. Er komt speciale aandacht voor fijn stof en ozon op grondniveau, omdat die vervuiling als het meest bedreigend voor de gezondheid wordt gezien. Er zullen nieuwe en scherpere normen worden ingevoerd, o.a. voor zeer fijn stof (PM_{2,5}). De huidige grenswaarden voor PM₁₀ en NO₂ blijven van kracht.

De Commissie adviseert om op de volgende wijze te werk te gaan:

Geef voor Noord-Brabant op kaart de VHR- en Provinciale Ecologische Hoofdstructuur(PEHS)-gebieden aan⁸. Maak een selectie van gebieden die mogelijk beïnvloed worden door voorgestelde alternatieven uit het PVVP+ (de zogenaamde hotspots). Indien beïnvloeding overal kan worden uitgesloten kan dit worden toegelicht en hier worden gestopt.

Indien wel hotspots zijn geselecteerd, ga dan als volgt te werk:

Geef voor hotspots binnen VHR-gebieden op basis van reeds beschikbare informatie het voorkomen van soorten en habitats op grond waarvan een VHR-gebied is aangewezen als speciale beschermingszone (sbz). Mits voorzien van een goede onderbouwing, kan daarbinnen nog een selectie van de belangrijkste soorten of typen worden gemaakt. Geef voor hotspots binnen de (overige) PEHS de (reeds beschikbare) natuurdoeltypenkaart. Geef aan voor welke doeltypen en doelsoorten binnen de hotspots mogelijk knelpunten gaan optreden.

Geef op basis van expert judgement een kwalitatieve inschatting van de verschillen tussen de alternatieven, rekening houdend met de afzonderlijke gevolgen en de gevolgen in samenhang (cumulatie/synergie). De vraag wanneer sprake is van significante (cumulatieve) gevolgen behoeft op SMB-niveau nog niet volledig en eënduidig beantwoord te worden. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen alternatieven:

- waarvan uitgesloten is dat er significante gevolgen optreden op de instandhoudingsdoelen van de VHR-gebieden.
- waarvan zeker of mogelijk sprake is van significante negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen van de VHR-gebieden. In dat geval zal de SMB moeten aangeven of een alternatief mogelijk is waarbij effecten volledig voorkomen kunnen worden.

Tot slot

Het gedeelte van de provincie dat valt onder het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven wordt niet meegenomen in de SMB. Hiervoor zal een aparte SMB-procedure worden doorlopen. De Commissie wil het belang van een goede onderlinge afstemming hierbij benadrukken.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan het tot stand komen van de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend

dr. ir. G. Blom

Voorzitter van de werkgroep SMB voor het
PVVP+ Noord-Brabant

⁸ In Noord-Brabant is deze PEHS opgenomen in de Groene hoofdstructuur.

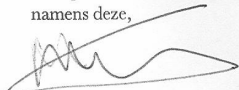
BIJLAGEN

bij het advies over de reikwijdte en het detailniveau van de
Strategische Milieubeoordeling (SMB) Provinciaal
Verkeer en Vervoerplan+ Noord-Brabant

(bijlagen 1 en 2)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 januari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie Noord-Brabant		Brabantlaan 1 Postbus 90151 5200 MC 's-Hertogenbosch Telefoon (073) 681 28 12 Fax (073) 614 11 15 info@brabant.nl www.brabant.nl Bank ING 67.45.60.043 Postbank 1070176
	 Commissie voor de milieu-ereccepten	
Commissie m.e.r. mevrouw L. Pauw Postbus 2345 3500 GH Utrecht	Ingekomen : 9 JAN. 2006 nummer dossier 1687-02 7x kopie naar : v B LP	
Onderwerp Strategische Milieubeoordeling PVVP+ Noord-Brabant		Datum 5 januari 2006 Ons kenmerk - 1156031 Uw kenmerk -
Geachte geachte heer/mevrouw,, Conform de afspraak met dhr. J. van der Wijst zenden wij u hierbij 7 exemplaren van het Startdocument Reikwijdte en Detailniveau in het kader van de Strategische Milieubeoordeling van het PVVP+ Noord-Brabant toe. Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.		Contactpersoon M.A. Schipper Directie Ecologie Telefoon (073) 681 21 15 Fax (073) 680 76 44 Bijlage(n) 7 E-mail MSchipper@brabant.nl
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, namens deze, mevr. mr. H.M.H. Bloem, directeur		
		Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus, lijn 61 en 64, halte Provinciehuis of met de treintaxi.

BIJLAGE 2

Projectgegevens

Opdrachtgever: Provincie Noord-Brabant

Besluit: vaststellen Provinciaal Verkeer en Vervoerplan⁺

Activiteit: het opstellen van een Provinciaal Verkeer en Vervoerplan⁺. Welke als doel heeft: *“Het zodanig inrichten en beheren van het verkeers- en vervoerssysteem dat het een optimale bijdrage levert aan het economisch, het sociaal en het ecologisch kapitaal in Noord-Brabant”*.

Procedurele gegevens:

verzoek om advies: 5 januari 2006

advies uitgebracht: 2 februari 2006

Bijzonderheden: De Commissie adviseert het milieurapport te gebruiken om na te gaan in hoeverre de alternatieven bestaande of mogelijk toekomstige knelpunten ten aanzien van luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid en mogelijk natuur kunnen oplossen of verminderen. Hiervoor is inzicht in de huidige en toekomstige situatie van belang.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J.A. Huizer

ir. G. Blom (voorzitter)

drs. S.R.J. Jansen

ing. B.C.C. Tijssen

prof. dr. G.P. van Wee

Secretaris van de werkgroep: dr. N.W.M. van Buren.

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van de Strategische Milieubeoordeling (SMB) Provinciaal Verkeer en Vervoerplan+ Noord-Brabant

Het opstellen van een Provinciaal Verkeer en Vervoerplan⁺ door de provincie Noord-Brabant. Welke als doel heeft: “Het zodanig inrichten en beheren van het verkeers- en vervoerssysteem dat het een optimale bijdrage levert aan het economisch, het sociaal en het ecologisch kapitaal in Noord-Brabant”.

ISBN 90-421-1734-6